

Понад 110 мільярдів доларів складають збитки інфраструктури від війни.

Для відновлення ж зруйнованих активів треба щонайменше 188 млрд доларів.

https://www.pravda.com.ua/columns/2022/08/12/7362867/?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=obvinuvalniy_ta_vipravduvalniy_vir_oki_nova_pidozra_martinenku_i_chomu_dosi_ne_pochavsya_rozglyad_spravi_plivok_oask&utm_term=2022-08-16

КООПЕРАЦІЯ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗБУТУ ПРОДУКЦІЇ

Роман Корінець,

директор Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України,
експерт Шведсько-українського проекту «Підтримка децентралізації в Україні»,

кандидат економічних наук

rkorinets@gmail.com

0975747327

Мета, цілі

Мета: ЗАЦІКАВИТИ представників ОМС сільськогосподарською / сільською кооперацією, ПІДВИЩИТИ рівня знань, ПРОДЕМОНСТРУВАТИ можливості кооперації

Про що будемо говорити:

- Кооперація у контексті війни.
- Організаційно-правові аспекти сільськогосподарської кооперації.
- Успішні приклади кооперативів та як це працює.
- Помилки при створенні кооперативів та як їх уникати
- Кооперативи та громади.
- Ресурси для кооперації.

Цілі:

- Поглиблення розуміння сутності кооперації, механізмів та інструментів розвитку кооперації у сільських громадах, *значення кооперації у формуванні ринкової інфраструктури*
- Формування врядування, дружнього до кооперації.
- Розвиток місцевого підприємництва та *ринкової інфраструктури* через кооперацію.

Із анкети: **Громаді не потрібні кооперативи**

№ 311. (1928.)

Львів, березень.

Ч. 3

ХVІ. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КРАЄВОГО МОЛОЧАРСЬКОГО СОЮЗУ

КООПЕРАТИВНИЙ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

„МАСЛОСОЮЗ“ В СТРИЮ

Відбудуться в четвер, дня 29 березня
в селі Бесиди при вул. Рутівського

1. Відкриття Зборів.
2. Вислухання й прийняття протоколу з минулих Загальних Зборів.
3. Звіт Дирекції з діяльності й рахунок за рік 1927 та план праці на 1928 рік.
4. Звіт з ревізії переведеної з рахунок вільного Союзу Українських Молочарів.
5. Звіт Контрольної Комісії з перевірки й внесення на увагу акцій та діяльності Наглядної Ради.

Право в участі в Загальних Зборах мають всі члени, які вносять щонайменше один голос (§ 222 статуту). — І кожен член повинен вносити в Касу Молочарського Союзу вказаного статуту числа членських внесків наперед відбудуться того самого дня з 10-ї години рано, які будуть рішучі.

За Наглярну Раду Краєвого

Іск. Ю. ПАВЛИКОВСЬКИЙ, г.

Перший Всеукраїнський з'їзд кооперативних спілок було прийняте рішення про створення Українського центрального кооперативного комітету (УЦКК).

Другий кооперативний з'їзд ухвалив постанову про заснування українського кооперативного народного банку «Українбанку».

Третій кооперативний з'їзд прийняв статут УЦКК.

М. Туган-
Барановський

Чому у 2022 році ми все ще переконуємо людей у важливості кооперації?

ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ КООПЕРАТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ У ЄВРОПІ В СЕРЕДИНІ ХІХ СТОРІЧЧЯ

Фактор економічного впливу	Наслідки для дрібного товаровиробника	Дії кооперативного підприємства
1. Укрупнення підприємств, підвищення рівня їхньої технічної оснащеності, здешевлення виробництва продукції	<i>витіснення з ринку через високу собівартість виробництва</i>	<ul style="list-style-type: none"> - об'єднання зусиль, коштів та засобів виробництва багатьох товаровиробників, щоб скористатися перевагами великого бізнесу; - координація дій товаровиробників
2. Постійна зайнятість товаровиробника	<i>недостатньо часу на реалізацію власної продукції</i>	<ul style="list-style-type: none"> - створення підприємства, яке допомагатиме реалізувати вироблену продукцію; - зниження ступеня ризику, шляхом його розподілу між членами кооперативу
3. Поява посередників (трейдерів та продавців засобів виробництва)	<i>засоби виробництва купуються за більш високу ціну, а продукція реалізується за низьку</i>	<ul style="list-style-type: none"> - протистояння посередницькому бізнесу; - скорочення витрат на матеріально-технічне постачання
4. Основний обсяг капіталу створюється у сфері переробки та реалізації продукції	<i>недоотримання прибутків від виробленої продукції</i>	<ul style="list-style-type: none"> - просування у суміжні з с.-г виробництвом сфери діяльності, щоб отримувати від цього відповідні прибутки; - контроль за ринком збуту своєї продукції
5. Вплив на уряд з боку великих компаній, щодо прийняття законодавчих рішень	<i>несприятливе законодавче поле</i>	<ul style="list-style-type: none"> - вплив на прийняття законодавчих та урядових рішень

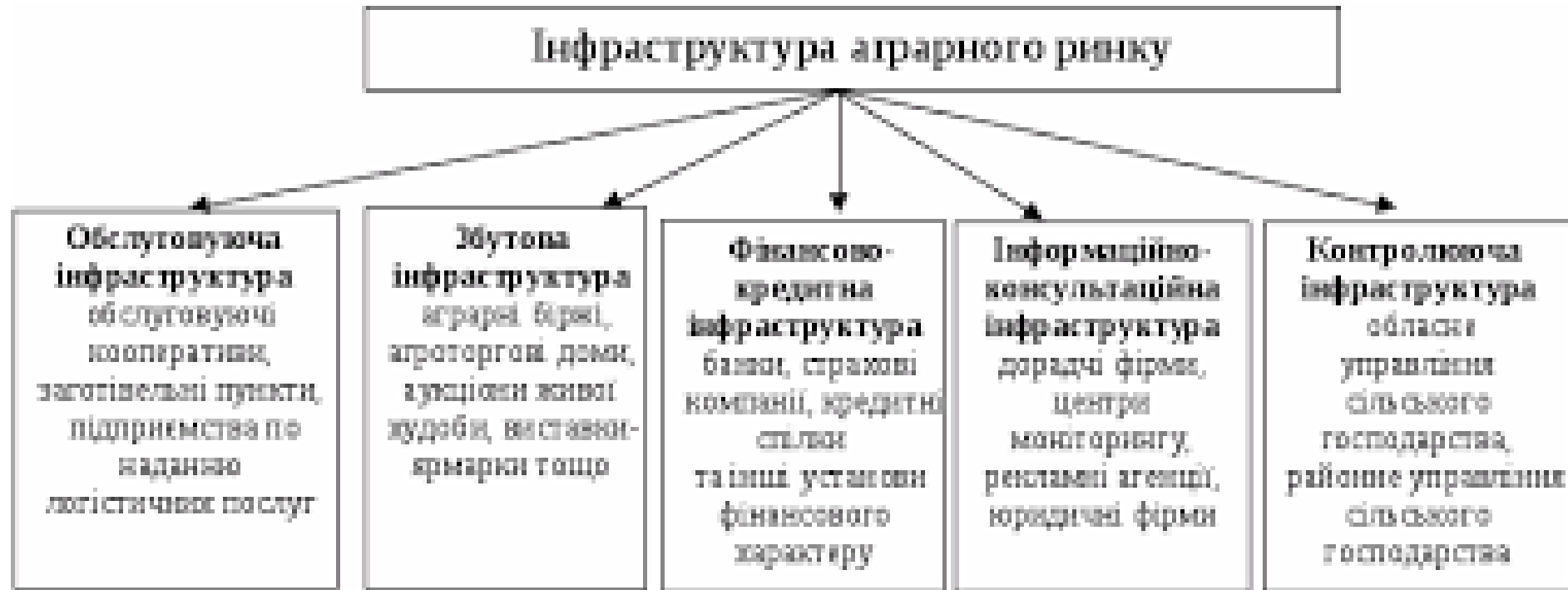

Чи малий аграрний бізнес важливий
для сільських громад? І чому?

Прохання написати про це в чаті та висловитися!

ЩО З ПЕРЕЛІЧЕНОГО В УКРАЇНІ ЗОРІЄНТОВАНО НА ММСП

Інфраструктура ринку сільськогосподарської продукції - це сукупність інституцій, що обслуговують ринок і забезпечують безперервність його функціонування, створюючи умови нормального **просування продукції від виробника до споживача** й у такий спосіб формування ринкових відносин на усіх стадіях виробництва, розподілу, обміну та споживання.

З ЯКИМИ ПРОБЛЕМАМИ ЗІШТОВХНУЛИСЯ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ ММСП
З ПОЧАТКОМ ВІЙНИ?

Прохання написати про це в чаті та висловитися!

ЯК МОЖНА ПІДВИЩИТИ РІВЕНЬ ДОСТУПУ ДО РИНКІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ММСП?

Прохання написати про це в чаті та висловитися!

ММСП – КЛЮЧОВИЙ УРОК ВІЙНИ

- Ринки малодоступні для ММСП
- Інфраструктура аграрного ринку не зорієнтована на ММСП
- Спасіння ММСП – справа рук самих ММСП (поки що) і ... громад (?)

МОЛОЧАРСТВО В УМОВАХ ВІЙНИ: ЖИВІ ІСТОРІЇ

Комунікаційно-інформаційний вебінар

23.06.2022

14.06.22

ВЕБІНАР "МОЛОЧАРСТВО В УМОВАХ ВІЙНИ: ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІЇ, ПРАКТИКИ", 16.06.2022 Р., ZOOM-ПЛАТФОРМА. АНОНС, ПРОГРАМА.

... інфраструктура аграрного ринку в Україні хоч і розвивається, але є ще недосконалою. Зволікання із розбудовою інфраструктури аграрного ринку призводитиме до значних цінових коливань на ринку, неефективного використання ресурсів, додаткових витрат виробників, переробників і споживачів, втрат державного та місцевих бюджетів.

«Пріоритетні напрями розвитку інфраструктури аграрного ринку в Україні». Аналітична записка. Національний інститут стратегічних досліджень. 23.01.2019. <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/ekonomika/prioritetni-napryami-rozvitku-infrastrukturi-agrarnogo-rinku-v-ukraini>

Чому кооперативи?

<https://www.dfamilk.com>

DFA є національним кооперативом з продажу молока в США. Складається з понад 12 500 різноманітних сімейних фермерів з усієї країни.

DFA реалізує сире молоко членів і продає молоко та похідні (молочні продукти, харчові компоненти, інгредієнти та стабільні молочні продукти) оптовим покупцям як усередині країни, так і за кордоном.

Чистий обсяг продажів у 2016 році склав 13,5 мільярда доларів, що становить близько 22 відсотків виробництва сирого молока в Сполучених Штатах.

ПОСЛУГИ DFA ДЛЯ ФЕРМЕРІВ

Управління цінними ризиками на фермі

<https://fs.dfamilk.com/>

Молочне виробництво на пасовищах

<https://www.dfagrazing.com/>

Страховання: DFA є кооперативним страховим агентством. Більше захисту означає більше душевного спокою.

<https://www.dfa-insurance.com/>

Лабораторні послуги: аналіз молока, кормів, ґрунту та води, здоров'я тварин, програми з управління стадом...

<https://dairyone.com/>

Мережа заощаджень

DFA пропонує фермерам доступ до зручної економії на багатьох продуктах і послугах, які їм потрібні, від важкої техніки до послуг мобільного зв'язку.

Постачання товарів: дозволити фермерам купувати сільськогосподарські товари та послуги за конкурентними цінами

Виробництво енергії на фермі

<https://www.dfaenergy.com/>

Фінансування: зручні, гнучкі варіанти фінансування, які базуються на потребах молочних фермерів.

<https://www.dfafinancing.com/>

Тваринництво: участь в аукціонах.

DFA – 8 регіональних ринків в штаті Нью-Йорк, об'єктом прямого маркетингу в штаті Нью-Йорк і приймальною станцією у Вермонті. Empire пишається тим, що володіє більш ніж 50-відсотковою часткою ринку від усіх продажів худоби на своїй території.

<https://www.empirelivestock.com/>

Чи такі кооперативи потрібні в Україні?

Чому кооперативи?

Завдяки нашим різноманітним спеціалізованим професійним послугам ми профінансуємо ваше щастя.

Принцип зростання

Співпраця та інновації

- Співпрацюйте та розвивайтеся через цінність єдності
- Прагніть до змін та інновацій для управління стійкістю

Кінцеві цілі

Процвітаюче майбутнє фермерів

- Прагніть до щастя та розвитку фермерів
- Домагатися фінансового, соціального та культурного зміцнення фермерів

Повага до ділового партнера

Найкраще значення для клієнтів

- Ставтеся до клієнтів як до партнерів для сталого зростання
- Забезпечувати безпечне харчування та фінансові послуги,

NongHyup Financial Group

Соціальна роль

Розвиток нації та громади

- Нація та громада є основою Національної федерації сільськогосподарських кооперативів
- Забезпечення взаємної вигоди на основі співпраці та інновацій

<http://eng.nhfngroup.com/user/indexMain.do?siteId=eng>

**КООПЕРАТИВ – ЦЕ НЕ ЩОСЬ АРХАЇЧНЕ.
КООПЕРАТИВ – ЦЕ МОДНО.**

Fonterra Co-operative Group Limited — це багатонаціональний молочний кооператив у Новій Зеландії, що торгується публічно, і належить приблизно 10 500 новозеландським фермерам.

<https://www.fonterra.com/nz/en.html>

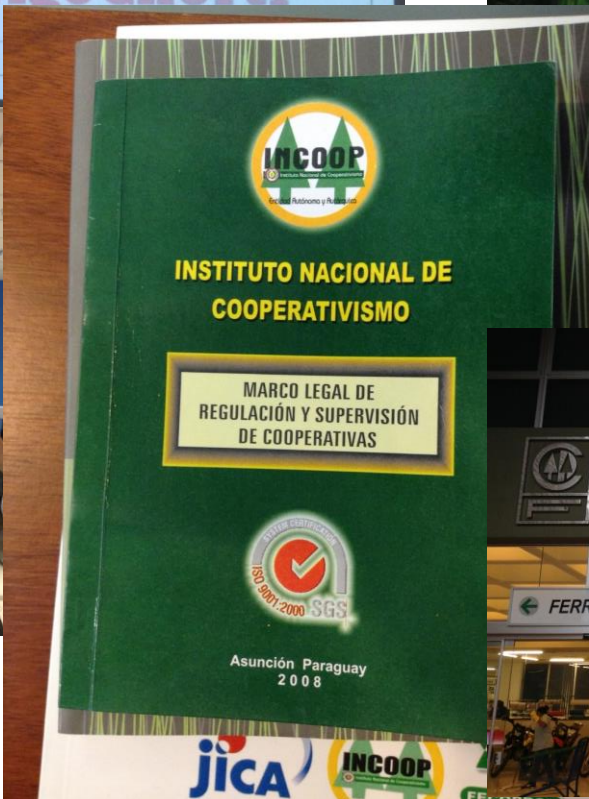
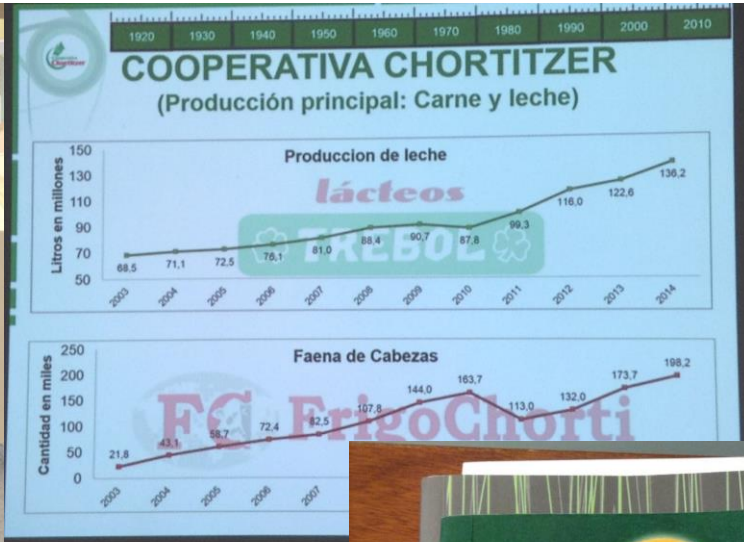
Ми наполегливо працюємо, щоб максимізувати цінність молока наших фермерів і досягти максимально можливої сумарної виплати для них.

Іспанія

Чому кооперативи?

КООПЕРАТИВИ ТА ІНФРАСТРУКТУРА

Закон України «Про кооперацію»

Стаття 3. Мета та основні завдання кооперації

Метою кооперації є задоволення економічних, соціальних та інших потреб членів кооперативних організацій на основі поєднання їх особистих та колективних інтересів, поділу між ними ризиків, витрат і доходів, розвитку їх самоорганізації, самоуправління та самоконтролю.

Основними завданнями кооперації є:

- підвищення життєвого рівня членів кооперативів, захист їх майнових інтересів і соціальних прав;
- створення системи економічної і соціальної самопомоги населення та суб'єктів господарювання;
- залучення у виробництво товарів, робіт, послуг, додаткових трудових ресурсів, підвищення трудової і соціальної активності населення;
- **створення і розвиток інфраструктури**, необхідної для провадження господарської та іншої діяльності кооперативів **з метою зростання матеріального добробуту їх членів та задоволення потреб у товарах і послугах;**
- сприяння сталому розвитку та становленню засад демократичного розвитку суспільства.

Закон України «Про споживчу кооперацію»

Споживча кооперація в Україні - це добровільне об'єднання громадян для спільного ведення господарської діяльності з метою поліпшення свого економічного та соціального стану. Вона **здійснює торговельну, заготівельну, виробничу та іншу діяльність**, не заборонену чинним законодавством України, **сприяє соціальному і культурному розвитку села**, народних промислів і ремесел, бере участь у міжнародному кооперативному русі.

Закон України «Про сільськогосподарську кооперацію»

Стаття 3. Основні цілі сільськогосподарської кооперації

1. Основними цілями сільськогосподарської кооперації є:

- 1) підвищення ефективності та конкурентоспроможності виробників сільськогосподарської продукції у сферах виробництва, переробки, заготівлі, закупівлі, зберігання, збуту, продажу сільськогосподарської продукції, забезпечення засобами виробництва і матеріально-технічними ресурсами;
- 2) задоволення економічних, соціальних та інших потреб виробників сільськогосподарської продукції на основі поєднання їхніх особистих та колективних інтересів, поділу між ними ризиків, витрат і доходів, розвитку їх самоорганізації, самоврядування та самоконтролю, захист їхніх інтересів;
- 3) **розвиток інфраструктури ринку сільськогосподарської продукції;**
- 4) створення умов для зниження витрат виробників сільськогосподарської продукції при придбанні необхідних ресурсів, здійсненні виробничої та/або іншої господарської діяльності;
- 5) збільшення доходів виробників сільськогосподарської продукції.

Закон України «Про кредитні спілки»

Кредитна спілка - це неприбуткова організація, заснована фізичними особами, професійними спілками, їх об'єднаннями на кооперативних засадах з метою **задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитної спілки.**

ЩО ТАКЕ КООПЕРАТИВ

Що таке кооператив КООПЕРАТИВ?

Міжнародний кооперативний альянс:

Кооператив - це автономна асоціація осіб, які добровільно об'єдналися з метою задоволення своїх економічних, соціальних і культурних потреб за допомогою підприємства, що знаходиться у спільному володінні й управляється демократично.

Закон України «Про кооперацію»:

кооператив - юридична особа, утворена фізичними та/або юридичними особами, які добровільно об'єдналися на основі членства для ведення спільної господарської та іншої діяльності з метою задоволення своїх економічних, соціальних та інших потреб на засадах самоврядування;

виробничий кооператив - кооператив, який утворюється шляхом об'єднання фізичних осіб для спільної виробничої або іншої господарської діяльності на засадах їх обов'язкової трудової участі з метою одержання прибутку;

обслуговуючий кооператив - кооператив, який утворюється шляхом об'єднання фізичних та/або юридичних осіб для надання послуг переважно членам кооперативу, а також іншим особам з метою провадження їх господарської діяльності.

споживчий кооператив (споживче товариство) - кооператив, який утворюється шляхом об'єднання фізичних та/або юридичних осіб для організації торговельного обслуговування, заготівель сільськогосподарської продукції, сировини, виробництва продукції та надання інших послуг з метою задоволення споживчих потреб його членів;

**Кооператив – це організація, що належить його членам,
управляється ними та працює задля їх вигоди**

Метою діяльності кооперативу
не є заробляння грошей
для своїх членів

Метою діяльності кооперативу
є підвищення ефективності
власної діяльності своїх членів, надання допомоги
заробляти більше

Роман **Корінець**

Кооператив формує
куркулів, а не безправних
колгоспників

ЧОМУ МАЛИМ ВИРОБНИКАМ
СІЛЬСЬКОГОСПОПДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ
ПОТРІБНІ КООПЕРАТИВИ ?

Прохання написати про це в чаті та висловитися!

НАВІЩО ПОТРІБНІ КООПЕРАТИВИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМ ММСП?

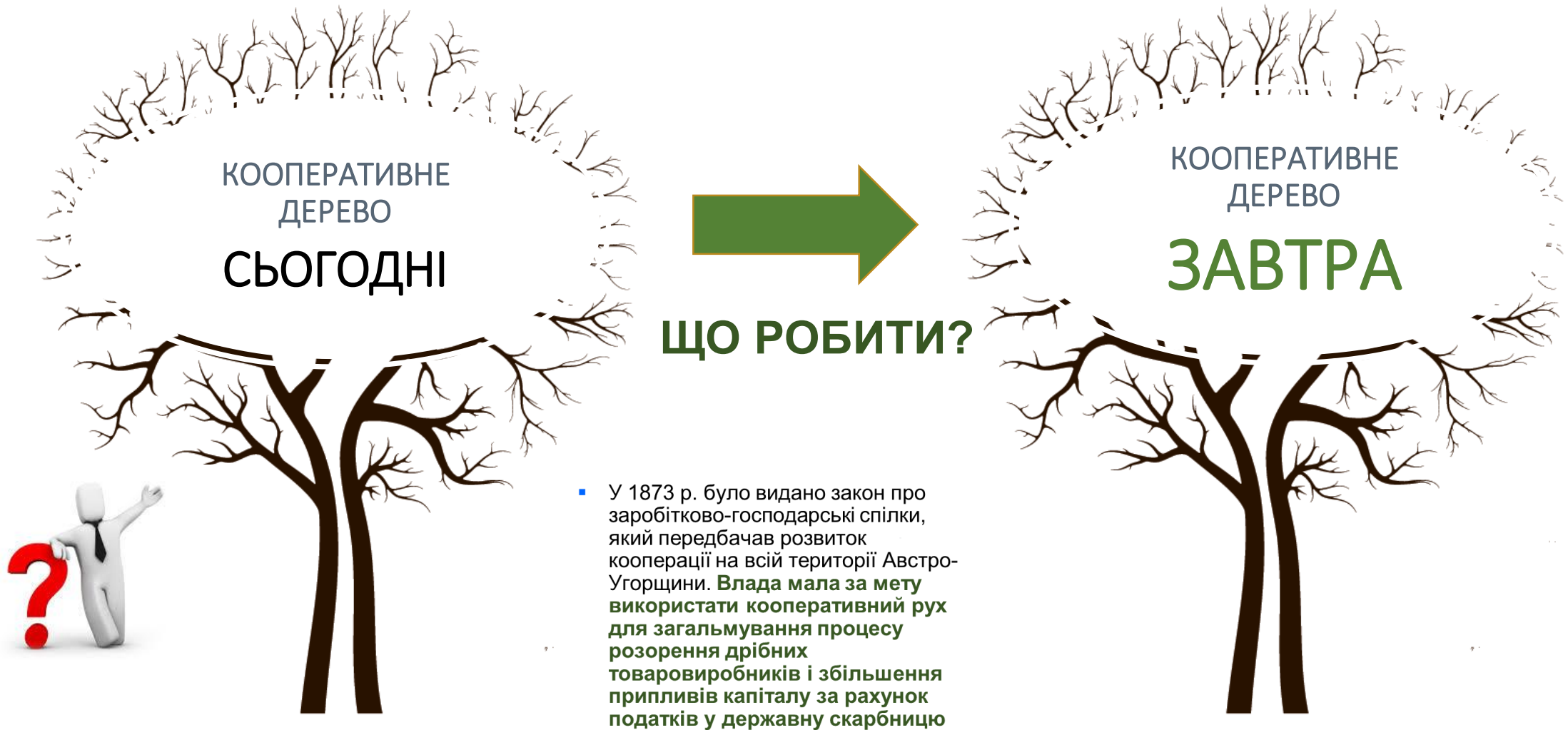
Малий виробник отримує переваги великого:

- Формування оптових партій сільськогосподарської продукції
- Доступ до ринку
- Доступ до сучасних технологій
- Здешевлення МТР
- Зменшення накладних витрат
- Доступ до бюджетної підтримки
- Доступ до кредитних ресурсів
- Доступ до ресурсів проектів МТД
- Можливість реалізувати бізнес-проекти через об'єднання ресурсів, що не під силу окремим МСП

Дискусія: ЧИ ВИГІДНО ЦЕ ГРОМАДАМ?

Домашнє завдання:

КООПЕРАЦІЯ У СІЛЬСЬКИХ ГРОМАДАХ: СЬОГОДНІ ТА ЗАВТРА

ЧИ БАГАТО КООПЕРАТИВІВ У СІЛЬСЬКИХ ГРОМАДАХ

Усього юридичних осіб	1417488
у тому числі	
фермерське господарство	48379
підприємство споживчої кооперації	1142
кооперативи	28980
з них	
виробничий	2193
обслуговуючий	20414
споживчий	774
сільськогосподарський виробничий	1006
сільськогосподарський обслуговуючий	1287
органи державної влади, організації (установи, заклади)	94655

Станом на 1 липня 2021 року. Джерело: http://www.ukrstat.gov.ua/edrpoj/ukr/EDRPU_2021/ks_opfg/arh_ks_opfg_21.htm

ПРИКЛАДИ УСПІШНИХ КООПЕРАТИВНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Товариство з обмеженою відповідальністю «Перший кооперативний елеватор»

Дніпропетровська обл., смт. Васильківка

Потужність одночасного зберігання – 12 тисяч тон

Перелік засновників юридичної особи

- СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИЙ ОБСЛУГОВУЮЧИЙ КООПЕРАТИВ «ЗЕРНОВИЙ» (Дніпропетровська область)
- ОБ'ЄДНАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ОБСЛУГОВУЮЧИХ КООПЕРАТИВІВ "ГОСПОДАР» (Дніпропетровська область)
- СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИЙ ОБСЛУГОВУЮЧИЙ КООПЕРАТИВ «ЗЕРНО – БУНК» (Кіровоградська область)

КООПЕРАТИВНИЙ МОЛОКОЗАВОД

ЧОМУ ВИНИКЛА ТАКА ІДЕЯ

Продаж молока до переробників створював непорозуміння та конфлікти при зарахуванні кількості та жирності молока

Відсутність доданої вартості продукту, можливість приймати рішення та впливати на виробничі, логістичні витрати, розподіл прибутку, управління тощо

Відхід від ідеї локальних невеликих переробок на місцях та створення одного заводу регіонального рівня з можливістю переробки 25-50т молока, роботою у дві зміни та загальною площею будівель 1300м²

Створення Торгової марки «Білобока» та розробка упакування

ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ

Партнери:

уряд Канади, Канадська недержавна агенція з кооперативного розвитку SOCODEVI

Канадські кооперативи: La Coop, Agropure

Львівська Аграрна Дорадча Служба

Львівська обласна державна адміністрація, Краснянська ТГ

Кооперативне Об'єднання
"Рівноправність"

СОК
«Волинська картопля»

СОК «ПОКРОВА»

Кіровоградська область, село Юхимове

КО «Файні газди»
Тернопільська область

СОК «Лосятинське молочне джерело», його кооперативне підприємство ТОВ «Екофрут»; СОК «Агрофрут»

- ✓ Кооперативи також активно долучаються й до заготівлі малини. В 2016 році заготовлено біля 1000 т.
- ✓ Суттєво зменшилась трудова міграція місцевого населення за кордон
- ✓ Кооперативи залучили співфінансування будівництва камери охолодження від USAID та UNRDP/ПРООН
- ✓ Покращилась соціально-економічне становище в селах через зменшення безробіття та притік коштів

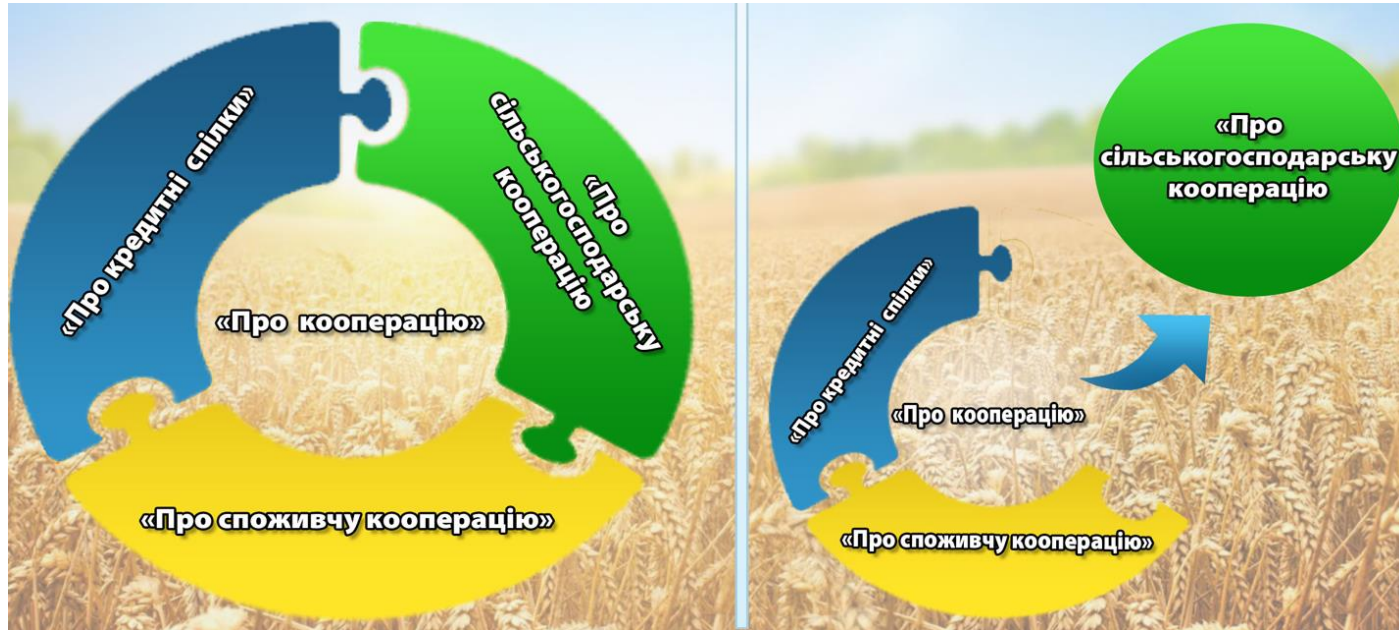

СОК «ЕКОМ» с Чесники
Іф._Франківська обл.

СОК «Фундук Волині»

КООПЕРАТИВНЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ

Закон України
«Про сільськогосподарську
кооперацію»
від 21 липня 2020 року № 819-IX

Цей Закон визначає

правові, організаційні, економічні та
соціальні основи функціонування
сільськогосподарської кооперації,

особливості утворення і діяльності
сільськогосподарських кооперативів,

їх об'єднань.

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

прочитати
ЗАКОНИ УКРАЇНИ

«ПРО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ
КООПЕРАЦІЮ»

«ПРО КООПЕРАЦІЮ»

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ КООПЕРАЦІЮ»

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Основні поняття

Стаття 2. Сфера дії Закону

Стаття 3. Основні цілі сільськогосподарської кооперації

Стаття 4. Основні принципи сільськогосподарської кооперації

Стаття 5. Види діяльності сільськогосподарського кооперативу

Розділ II. УТВОРЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО КООПЕРАТИВУ

Стаття 6. Порядок утворення сільськогосподарського кооперативу

Стаття 7. Найменування сільськогосподарського кооперативу

Стаття 8. Статут сільськогосподарського кооперативу

Стаття 9. Правила внутрішньогосподарської діяльності

сільськогосподарського кооперативу

Розділ III. ЧЛЕНСТВО В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ КООПЕРАТИВІ

Стаття 10. Член сільськогосподарського кооперативу

Стаття 11. Вступ до сільськогосподарського кооперативу

Стаття 12. Основні права та обов'язки члена сільськогосподарського кооперативу

Стаття 13. Припинення членства в сільськогосподарському кооперативі

Стаття 14. Асоційоване членство в сільськогосподарському кооперативі

Розділ IV. УПРАВЛІННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМ КООПЕРАТИВОМ

Стаття 15. Система органів управління сільськогосподарського кооперативу

Стаття 16. Вищий орган управління сільськогосподарського кооперативу

Стаття 17. Виконавчий орган сільськогосподарського кооперативу

Стаття 18. Орган контролю сільськогосподарського кооперативу

Стаття 19. Спостережна рада сільськогосподарського кооперативу

Розділ V. МАЙНО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КООПЕРАТИВІВ

Стаття 20. Джерела формування майна сільськогосподарського кооперативу

Стаття 21. Статутний капітал та фонди сільськогосподарського кооперативу

Стаття 22. Частки членів сільськогосподарського кооперативу

Стаття 23. Повернення цільового внеску

Стаття 24. Майнова відповідальність сільськогосподарського кооперативу та його членів

Стаття 25. Дохід та фінансовий результат (прибуток) сільськогосподарського кооперативу, їх розподіл

Стаття 26. Патронажні дивіденди

Стаття 27. Дивіденди

Розділ VI. ОБ'ЄДНАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КООПЕРАТИВІВ

Стаття 28. Право сільськогосподарських кооперативів на об'єднання

Стаття 29. Особливості утворення і діяльності сільськогосподарських кооперативних об'єднань

Розділ VII. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО. КООПЕРАТИВНА ОСВІТА

Стаття 30. Міжнародне співробітництво у сфері сільськогосподарської кооперації

Стаття 31. Кооперативна освіта

Розділ VIII. ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ

Стаття 32. Державна підтримка сільськогосподарських кооперативів

Розділ IX. ПРИПИНЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО КООПЕРАТИВУ

Стаття 33. Припинення сільськогосподарського кооперативу

Розділ X. ПРИКІНЦЕВІ І ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ КООПЕРАЦІЮ»: КЛЮЧОВІ МОМЕНТИ

- **сільськогосподарський кооператив** - юридична особа, утворена фізичними та/або юридичними особами, які є **виробниками сільськогосподарської продукції** і добровільно об'єдналися на основі членства та на засадах самоврядування для провадження спільної господарської та іншої діяльності з метою задоволення економічних, соціальних та інших потреб;
- **сільськогосподарське кооперативне об'єднання**

Законі України "Про сільськогосподарський перепис«

виробники сільськогосподарської продукції - сільськогосподарські товаровиробники, фізичні особи (у тому числі домогосподарства, фізичні особи, що здійснюють діяльність, пов'язану з веденням особистого селянського господарства, самозайняті особи у сфері сільського господарства), які займаються сільськогосподарською діяльністю;

Стаття 4. Основні принципи сільськогосподарської кооперації

1. Сільськогосподарські кооперативи, сільськогосподарські кооперативні об'єднання утворюються і здійснюють свою діяльність на основі таких принципів:

- 1) добровільність і відкритість членства у сільськогосподарському кооперативі, сільськогосподарському кооперативному об'єднанні;
- 2) демократичність;
- 3) **обов'язковість участі члена сільськогосподарського кооперативу, сільськогосподарського кооперативного об'єднання у його господарській та іншій діяльності;**
- 4) автономність і незалежність;
- 5) сприяння розвитку сільськогосподарської кооперації;
- 6) співпраця між кооперативами;

7) врахування інтересів територіальної громади.

Стаття 3. Основні цілі сільськогосподарської кооперації

1. Основними **цілями сільськогосподарської кооперації** є:

- 1) підвищення **ефективності та конкурентоспроможності** виробників сільськогосподарської продукції у сферах **виробництва, переробки, заготівлі, закупівлі, зберігання, збуту, продажу** сільськогосподарської продукції, **забезпечення засобами виробництва** і матеріально-технічними ресурсами;
- 2) задоволення економічних, соціальних та інших потреб виробників сільськогосподарської продукції на основі **поєднання їхніх особистих та колективних інтересів, поділу між ними ризиків, витрат і доходів, розвитку їх самоорганізації, самоврядування та самоконтролю, захист їхніх інтересів;**
- 3) розвиток **інфраструктури ринку** сільськогосподарської продукції;
- 4) створення умов для **зниження витрат** виробників сільськогосподарської продукції при придбанні необхідних ресурсів, здійсненні виробничої та/або іншої господарської діяльності;
- 5) **збільшення доходів** виробників сільськогосподарської продукції.

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ КООПЕРАЦІЮ»: ключові моменти

- Сільськогосподарський кооператив утворюється за рішенням **установчих зборів** його засновників...
- Засновниками сільськогосподарського кооперативу можуть бути **юридичні та/або фізичні особи**...
- *Членом сільськогосподарського кооперативу може бути виробник сільськогосподарської продукції - юридична або фізична особа.*
- *Членом сільськогосподарського кооперативу може бути фізична особа, яка досягла 16-річного віку.*
- Сільськогосподарський кооператив утворюється не менш **як трьома засновниками**.
- У сільськогосподарському кооперативі (крім сільськогосподарського кооперативу, що здійснює діяльність без мети одержання прибутку) може бути передбачено **асоційоване членство**.
- **Вищий орган управління** - загальні збори сільськогосподарського кооперативу.
- **Виконавчий орган** - правління сільськогосподарського кооперативу, яке очолює голова правління. Або голова кооперативу
- **Орган контролю** - ревізійна комісія.
- **Спостережна (у разі створення)** здійснює контроль за дотриманням статуту та діяльністю виконавчого органу управління такого сільськогосподарського кооперативу.
- Сільськогосподарський кооператив підлягає державній реєстрації.
- Після державної реєстрації сільськогосподарського кооперативу його засновники вносять вступний внесок та вклад, після чого набувають статусу члена сільськогосподарського кооперативу.
- Член сільськогосподарського кооперативу може бути обраний **лише до одного органу управління**.
- **Члени правління, голова сільськогосподарського кооперативу обираються не більш як на п'ять років**, а члени ревізійної комісії (ревізор), члени спостережної ради (за наявності) - **не більш як на три роки**.
- Член, асоційований член с/г кооперативу - фізична особа **бере участь у загальних зборах** сільськогосподарського кооперативу **особисто**.
- **Виконавчий директор не може бути членом с/г кооперативу.**

**Сільськогосподарський кооператив
може здійснювати діяльність**

з метою одержання прибутку

або

без мети одержання прибутку.

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ КООПЕРАЦІЮ»: ключові моменти

Сільськогосподарський кооператив, що здійснює діяльність з метою одержання прибутку,

може надавати послуги, здійснювати операції, зокрема із закупівлі сільськогосподарської продукції, постачання засобів виробництва і матеріально-технічних ресурсів, з особами, **які не є членами або асоційованими членами** сільськогосподарського кооперативу, за умови що сумарна вартість таких послуг та операцій **не перевищує 20 відсотків** виручки кооперативу за рік.

Статутом сільськогосподарського кооперативу, що здійснює діяльність з метою одержання прибутку, може бути передбачена **обов'язкова трудова участь у діяльності** сільськогосподарського кооперативу **його членів - фізичних осіб.**

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ КООПЕРАЦІЮ»: ключові моменти

Сільськогосподарський кооператив, що здійснює діяльність без мети одержання прибутку,

є неприбутковою організацією у разі, якщо його діяльність відповідає сукупності таких ознак:

1) кооператив не здійснює виробництва сільськогосподарської продукції і надає послуги виключно своїм членам;

2) кооператив не набуває права власності на сільськогосподарську продукцію, вироблену, вирощену, відгодовану, виловлену або зібрану (заготовлену) його членами - виробниками сільськогосподарської продукції. При цьому власниками сільськогосподарської продукції, що заготовлюється, переробляється, постачається, збувається (продається) таким кооперативом, є його члени;

3) кооператив відповідає вимогам, встановленим [підпунктом 133.4.1](#) пункту 133.4 статті 133 Податкового кодексу України для неприбуткових організацій.

Сільськогосподарська продукція — товари, які підпадають під визначення 1-24 груп Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності (2371-14).

**У ПКУ
ВІДСУТНІЙ
ТЕРМІН
«СІЛЬСЬКОГОС-
ПОДАРСЬКИЙ
КООПЕРАТИВ»**

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ КООПЕРАЦІЮ»: КЛЮЧОВІ МОМЕНТИ

Кожний член сільськогосподарського кооперативу чи уповноважений представник **має один голос**, який не може передаватися іншій особі.

Статутом сільськогосподарського кооперативу може бути передбачено, що його члени при прийнятті рішень на загальних зборах такого кооперативу **з усіх або частини питань**, віднесених до компетенції загальних зборів сільськогосподарського кооперативу (крім рішень, передбачених частиною чотирнадцятою цієї статті), мають додаткову кількість голосів, пропорційну до їх участі в господарській діяльності такого кооперативу (частки кожного з них в обороті з відповідним кооперативом та/або трудової участі в діяльності кооперативу).

При цьому додаткова кількість голосів, яку може мати один член сільськогосподарського кооперативу, **не може перевищувати одну шосту загальної кількості голосів членів** сільськогосподарського кооперативу,

а загальна додаткова кількість голосів, яку можуть мати усі члени сільськогосподарського кооперативу, - **одну третину загальної кількості голосів** членів сільськогосподарського кооперативу.

СТАТТЯ 16. ВИЩИЙ ОРГАН УПРАВЛІННЯ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКОГО КООПЕРАТИВУ

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ КООПЕРАЦІЮ»: КЛЮЧОВІ МОМЕНТИ

Стаття 21. Статутний капітал та фонди сільськогосподарського кооперативу

Для забезпечення статутної діяльності с/г кооператив ..., формує: **статутний капітал, фонд розвитку, резервний фонд.**

СТАТТЯ 22. Частки членів сільськогосподарського кооперативу

Частка кожного члена сільськогосподарського кооперативу **формується** за рахунок його **вкладу та додаткових вкладів** у разі їх внесення

Стаття 26. Патронажні дивіденди

Патронажні дивіденди - **частина фінансового результату (прибутку)** сільськогосподарського кооперативу, що *діє з метою одержання прибутку*, що залишається після сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів, передбачених законом, визначена за результатами фінансового року і розподілена у порядку, визначеному Правилами внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського кооперативу, між членами такого кооперативу:

- 1) **пропорційно до частки** кожного з них **в обороті** з відповідним кооперативом, та/або
 - 2) **пропорційно до трудової участі** члена кооперативу (у разі якщо статутом сільськогосподарського кооперативу передбачена трудова участь членів кооперативу в його діяльності).
2. **Трудова участь** члена сільськогосподарського кооперативу, що здійснюється на підставі *трудового договору або цивільно-правового договору* з кооперативом, не враховується при визначенні розміру патронажних дивідендів такому члену кооперативу.
3. Патронажні дивіденди не належать до оплати праці.

Стаття 27.
Дивіденди

Стаття 27. Дивіденди

1. Дивіденди - частина фінансового результату (прибутку) сільськогосподарського кооперативу, що діє з метою одержання прибутку, що залишається після сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів, передбачених законом, розподілена між його членами, асоційованими членами **пропорційно до розміру частки** кожного члена, асоційованого члена сільськогосподарського кооперативу.

2. Виплата дивідендів може здійснюватися у грошовій формі, товарами, цінними паперами, а також у формі збільшення частки та в інших формах, передбачених статутом відповідного сільськогосподарського кооперативу. Рішення про проведення виплати дивідендів приймається загальними зборами сільськогосподарського кооперативу. Загальна сума дивідендів **не може перевищувати 80 відсотків фінансового результату (прибутку)**, що залишається після сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів, передбачених законом, до розподілу.

3. У сільськогосподарському кооперативі, що діє **без мети** одержання прибутку, виплата **дивідендів не здійснюється**.

Стаття 33. Припинення сільськогосподарського кооперативу

У разі **реорганізації** сільськогосподарського кооперативу його права та обов'язки **переходять до правонаступників**.

Сільськогосподарський кооператив, що діє **без мети одержання прибутку, може бути реорганізований виключно** у сільськогосподарський кооператив, що діє **без мети одержання прибутку**, або у сільськогосподарське кооперативне об'єднання, що діє без мети одержання прибутку.

Стаття 33. Припинення сільськогосподарського кооперативу

У разі **реорганізації** сільськогосподарського кооперативу його права та обов'язки **переходять до правонаступників.**

Сільськогосподарський кооператив, що діє **без мети одержання прибутку**, **може бути реорганізований виключно** у сільськогосподарський кооператив, що діє **без мети одержання прибутку**, або у сільськогосподарське кооперативне об'єднання, що діє без мети одержання прибутку.

У разі **ліквідації** сільськогосподарського кооперативу, що **діє без мети одержання прибутку**, його **майно та кошти** після задоволення вимог кредиторів сільськогосподарського кооперативу, здійснення виплати членам такого кооперативу частини попередньо надлишково сплаченої вартості послуг, наданих їм кооперативом, оплати праці, розрахунків із сільськогосподарським кооперативним об'єднанням, членом якого він є, **передаються за рішенням загальних зборів такого кооперативу іншому сільськогосподарському кооперативу** (сільськогосподарському кооперативному об'єднанню), **що діє без мети одержання прибутку**, або іншому сільськогосподарському кооперативу, сільськогосподарському кооперативному об'єднанню, що діє з метою **одержання прибутку** (для зарахування до фонду розвитку такого кооперативу, кооперативного об'єднання), а в разі неприйняття такого рішення зараховуються відповідно до закону **до державного або місцевого бюджету.**

Поворотні **цільові внески**, зараховані до спеціального фонду сільськогосподарського кооперативу, **підлягають поверненню членам такого кооперативу** у порядку, встановленому цим Законом.

У разі **ліквідації** сільськогосподарського кооперативу, що діє **з метою одержання прибутку**, його **майно та кошти**, що **залишилися після задоволення вимог** кредиторів сільськогосподарського кооперативу, здійснення виплат дивідендів та патронажних дивідендів членам кооперативу, оплати праці, розрахунків із сільськогосподарським кооперативним об'єднанням, членом якого він є (крім майна та коштів фонду розвитку), **розподіляються між членами кооперативу** у порядку, визначеному статутом такого кооперативу.

Майно та кошти фонду розвитку сільськогосподарського кооперативу, що діє з метою одержання прибутку, **не підлягають поділу між його членами і передаються** за рішенням загальних зборів такого кооперативу **іншому сільськогосподарському кооперативу**, сільськогосподарському кооперативному об'єднанню (для зарахування до фонду розвитку такого кооперативу, кооперативного об'єднання), а в разі неприйняття такого рішення зараховуються відповідно до закону **до державного або місцевого бюджету.**

ПЕРЕХІДНИЙ ПЕРІОД

Сільськогосподарські виробничі кооперативи, сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи та утворені відповідно до Закону України "Про сільськогосподарську кооперацію" від 17 липня 1997 року ... підлягають **перереєстрації** у сільськогосподарські кооперативи, сільськогосподарські кооперативні об'єднання відповідно **протягом трьох років** з дня набрання чинності цим Законом.

Сільськогосподарські виробничі кооперативи, сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи та утворені відповідно до Закону України "Про сільськогосподарську кооперацію" ... зберігають всі права та обов'язки... до моменту їх перереєстрації, але не більше трьох років.

Положення статутів таких кооперативів та об'єднань, що не відповідають цьому Закону, є чинними в частині, що відповідає законодавству, чинному до дня набрання чинності цим Законом, до моменту перереєстрації таких кооперативів та об'єднань, але не більше трьох років.

Введення в дію - 15.11.2020.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 3 березня 2021 р. № 175
Київ

Про затвердження модельних статутів
сільськогосподарського кооперативу

Відповідно до [статті 8](#) та [пункту 7](#) розділу X “Трикінцеві і перехідні положення” Закону України “Про сільськогосподарську кооперацію” Кабінет Міністрів України **постановляє**:

Затвердити такі, що додаються:

[модельний статут сільськогосподарського кооперативу, що діє з метою отримання прибутку;](#)

[модельний статут сільськогосподарського кооперативу, що діє без мети отримання прибутку.](#)

Прем'єр-міністр України

Д.ШМИГАЛЬ

Інд. 75

- Загальні питання
- Мета, цілі та види діяльності кооперативу
- Умови і порядок вступу до кооперативу членів, асоційованих
- Права та обов'язки членів, асоційованих членів кооперативу
- Порядок внесення змін до цього статуту
- Порядок затвердження правил кооперативу та внесення змін до них
- Порядок встановлення розмірів і сплати внесків членами, асоційованими членами кооперативу та відповідальність за порушення зобов'язань щодо їх сплати
- Порядок формування та використання фондів кооперативу
- Порядок формування, склад і компетенція органів управління кооперативу, порядок прийняття ними рішень
- Порядок скликання і проведення чергових та позачергових загальних зборів кооперативу, порядок прийняття ними рішень
- Порядок формування, використання та розпорядження майном кооперативу
- Порядок та умови відшкодування збитків кооперативом
- Порядок реорганізації і ліквідації кооперативу та вирішення пов'язаних з цим майнових питань
- Умови і порядок повернення поворотних цільового внеску, вкладу та додаткового вкладу

Стаття 9.

Правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського кооперативу

Правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського кооперативу є **внутрішнім нормативним документом** сільськогосподарського кооперативу, що визначає особливості реалізації положень статуту такого кооперативу.

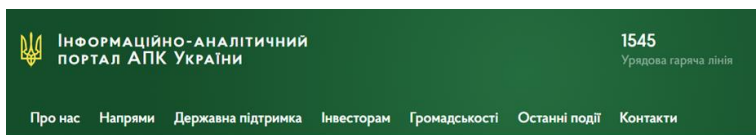
Правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського кооперативу **мають містити такі відомості:**

...

3. Правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського кооперативу **можуть містити й інші** пов'язані з особливостями діяльності такого кооперативу положення, що не суперечать вимогам законодавства та статуту такого кооперативу.

4. Зміни до правил внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського кооперативу приймаються **загальними зборами** такого кооперативу у порядку, передбаченому статутом такого кооперативу.

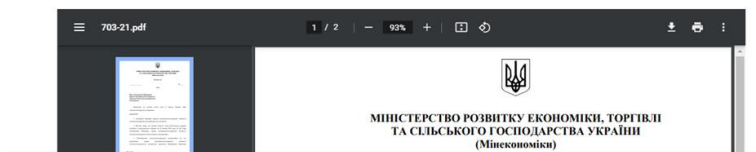
5. Примірні правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського кооперативу розробляються і затверджуються **центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, і мають рекомендаційний характер.**

Головна / НПА / Про затвердження Примірних правил внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського кооперативу

Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 06 квітня 2021 № 703

Про затвердження Примірних правил внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського кооперативу

**У ПКУ
ВІДСУТНІЙ
ТЕРМІН
«СІЛЬСЬКОГОС-
ПОДАРСЬКИЙ
КООПЕРАТИВ»**

Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо сільськогосподарських кооперативів

Номер, дата реєстрації:	4457 від 03.12.2020
Сесія реєстрації:	4 сесія ІХ скликання
Включено до порядку денного:	2035-ІХ від 15.02.2022
Редакція законопроекту:	Основний
Рубрика законопроекту:	Економічна політика
Суб'єкт права законодавчої ініціативи:	Кабінет Міністрів України

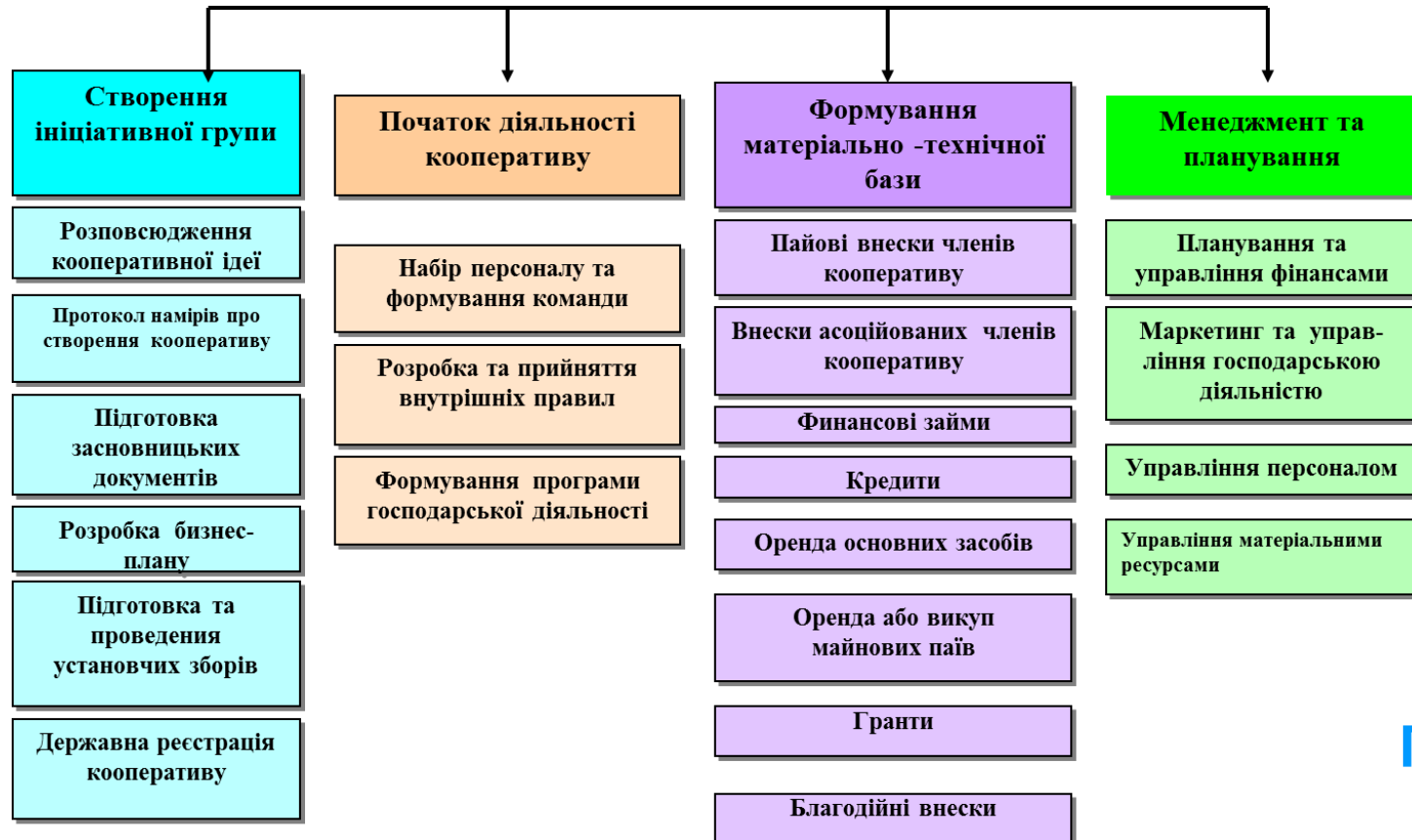
Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо сільськогосподарських кооперативів

Номер, дата реєстрації:	4457-1 від 22.12.2020
Сесія реєстрації:	4 сесія ІХ скликання
Включено до порядку денного:	2035-ІХ від 15.02.2022
Редакція законопроекту:	Альтернативний
Рубрика законопроекту:	Економічна політика
Суб'єкт права законодавчої ініціативи:	Народний депутат України
Ініціатор(и) законопроекту:	Ковальчук Олександр Володимирович (ІХ скликання) Тарасов Олег Сергійович (ІХ скликання) Кінзбурська Вікторія Олександрівна (ІХ скликання) Лабазюк Сергій Петрович (ІХ скликання) Гетманцев Данило Олександрович (ІХ скликання)

СТВОРЮЄМО КООПЕРАТИВ

СТВРЮЮЧИ КООПЕРАТИВ, ДУМАЙТЕ, ЯК ВІН БУДЕ ПРАЦЮВАТИ, БО...

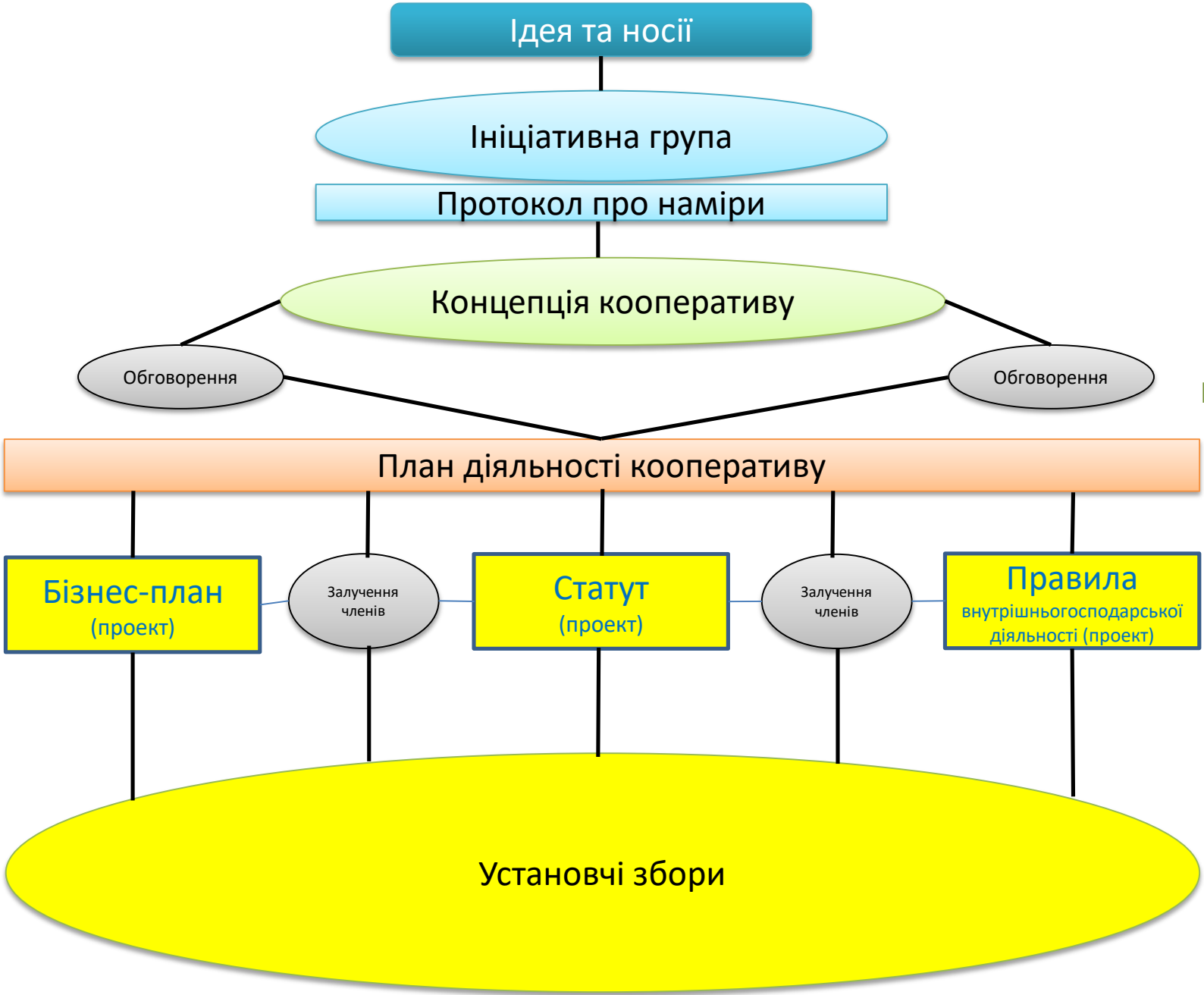
ОСНОВНІ ЕТАПИ СТВОРЕННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ КООПЕРАТИВУ

**ПІСЛЯ РЕЄСТРАЦІЇ
КООПЕРАТИВУ...
ВСЕ ТІЛЬКИ ПОЧИНАЄТЬСЯ**

АЛГОРИТМ СТВОРЕННЯ КООПЕРАТИВУ:

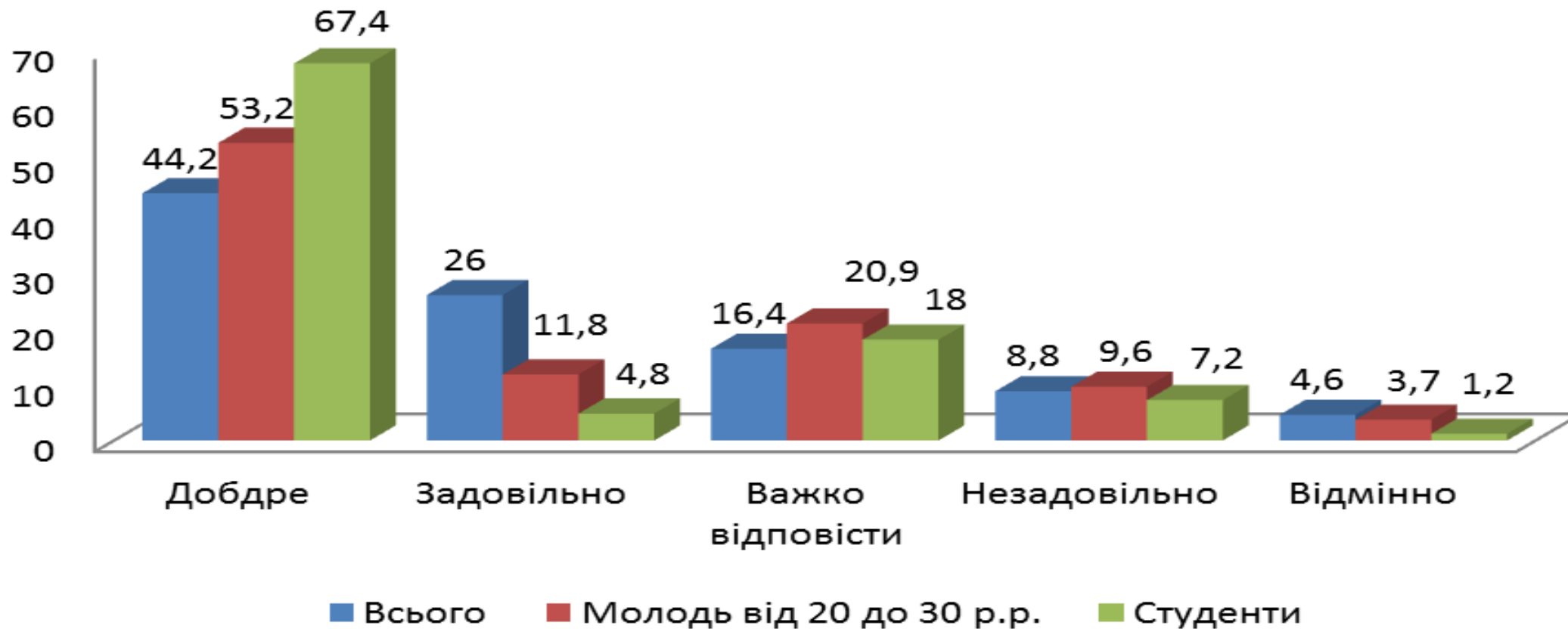
Що закладатето й матимете...

Перед тим, як вирішити створювати кооператив треба ВЧИТИСЯ КООПЕРАЦІЇ

Люди мало знають про кооперацію та кооперативи

РІВЕНЬ КООПЕРАТИВНОЇ ПОІНФОРМОВАНOSTI, %

Важливо завжди пам'ятати:

КООПЕРАТИВ- це економічна організація.

КООПЕРАТИВ - результат не тільки
економічних потреб,
а й довіри та комунікації:

організатори кооперативу це люди, яким довіряють і
які можуть переконувати інших.

Щоб зрозуміти для чого Вам потрібний кооператив та яким він має бути, спробуйте відповісти на такі запитання?

- **Кому** Ви найбільше **довіряєте** так, щоб започаткувати спільний бізнес?
- Які **власні** проблеми Ви хочете вирішити через кооперацію?
- Чим, на Вашу думку, **має займатися** кооператив?
- **З ким** Ви готові **об'єднуватися**, щоб створити кооператив?
- Кого Ви бачите членами Вашого кооперативу?
- Ви хочете і надалі **«вести»** **самостійно** своє господарство чи **передати корови в кооператив** (як пай, в оренду) і доглядати за ними спільно?
- Ви хочете **брати участь в управлінні** кооперативом активно чи хай управлінням **займається хтось інший?**
- **Скільки** Ви готові вкласти **власних ресурсів** у створення кооперативу? **Яких ресурсів?**
- Ви хочете **брати участь в управлінні** кооперативом активно чи хай управлінням **займається хтось інший?**

Створення ініціативної групи

- Виявлення лідерів у селі – формальних і неформальних.
- Заохочення лідерів до кооперації.
- Формалізація ініціативної групи (меморандум, договір, протокол про наміри...)

Ініціативною групою є колектив виробників, об'єднаний ідеєю створення кооперативу з метою розв'язання спільної для всіх проблеми або проблем в їх господарській діяльності.

Пам'ятайте:

- Ініціативна група має бути здатної підготувати все необхідне для проведення установчих зборів.
- Робота ініціативної групи дозволить виявити майбутніх лідерів кооперативу.
- Робота ініціативної групи може бути тривалою у часі.
- Робота у ініціативній групі ніким не оплачується.

Ініціативна група: завдання

- розробити і прийняти чіткий робочий план по створенню кооперативу;
- розподілити завдання між членами ініціативної групи щодо реалізації плану;
- розробити проект майбутнього кооперативу:
- розробити проекти статуту кооперативу, бізнес-плану, правил внутрішньої господарської діяльності;
- підготувати і провести установчі збори майбутнього кооперативу.

Ініціативна група: оцінка ситуації в громаді, на ринку, оцінка політичних ризиків, виявлення реальних потреб

- Оцінка потреб членів ініціативної групи та майбутніх членів кооперативу.
- Оцінка ринку.
- Оцінка ситуації в громаді: рівень довіри, лідери, традиції, звичаї, релігія. Приклад успішної діяльності кооперативів, створених німцями-менонітами в Парагваї.
- Оцінка очікувань та їхня співставність з можливостями.
- Оцінка можливих партнерств, підтримки, в т.ч. з боку держави.
- Оцінка ресурсів громади.

Робота з людьми

Ми переконуємо людей, що кооперативи:

- * Вони є рушіями економічного, соціального розвитку, та розвитку навколишнього середовища на місцевому обласному та національному рівні.
- * У них є вдвічі більше життєвих шансів, ніж у інших форм підприємства
- * Вони є чемпіонами справедливого розподілу ресурсів та багатств
- * Вони передбачають тривалий та ендогенний розвиток

Чи дає це результат?

**Переконуйте людей
«ЇХНЬОЮ МОВОЮ».
Говоріть правду.**

Концепція кооперативу

Концепція діяльності майбутнього кооперативу має бути і професійна і, водночас, **зрозуміла її членам**. Тому залучайте до її створення підготовлених фахівців і, водночас, постійно «звіряйте» її з майбутніми членами кооперативу.

Концепція має містити визначальний задум кооперативу і давати відповідь на запитання **про вигоду**, яку отримують його майбутні члени.

Концепція має базуватися на **реальних потребах** та участі громади.

Співпраця з органами влади

- Корисна інформація
- Участь у навчальних заходах
- Правові консультації
- Кошти місцевого бюджету
- Місцеві закупівлі для бюджетних організацій
- Публічне визнання
- Залучення до реалізації міжнародних проектів

- Найголовніше: влада має розуміти ваші проблеми і, щонайменше, не заважати вам. **Адже ви часто робите їхню роботу.**

Статут, правила, бізнес-план

* Аналіз статутів: люди не розуміють, про що пишуть.

Користуйтеся примірним статутом, але творчо.

Пам'ятайте про вимоги Закону до статуту.

Пишіть статут так, щоб не треба було часто вносити зміни.

* Примірні Правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу є, але... кожен кооператив - це особливий випадок.

Пам'ятайте, що люди будуть користуватися правилами щоденно - вони мають бути реальними.

* Не буває двох однакових бізнес-планів.

* Залучайте фахівців відповідно до виду діяльності кооперативу.

Установчі збори

- Уникайте виносити неузгодженості на Установчі збори. Краща відкладіть збори.
- Запросіть на збори правника - зекономите час і гроші на реєстрацію СОК.
- Уважно готуйте протокол зборів.

Державна реєстрація кооперативу

- Добре підготовлені документи Установчих зборів - запорука успішної реєстрації кооперативу як юридичної особи.
- Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців».
- Чи знають реєстратори особливості сільськогосподарських кооперативів?

Помилки, яких потрібно уникати на підготовчому етапі:

- утворення ініціативної групи, де її члени мають занадто різні інтереси і занадто різний фінансове становище;
- прийняття до ініціативної групи не виробників сільськогосподарської продукції;
- намагатися вирішити через створення кооперативу ті проблеми, які стосуються не групи в цілому, а лише окремих господарств;
- намагатися включити в діяльність кооперативу відразу виробництво і переробку продукції;
- прагнути, щоб кооператив займався всім відразу;
- ставити дуже обмежені цілі;
- встановлювати вельми низький розмір внесків (що дозволить зібрати необхідні ресурси і свідчить про досить низькому рівні мотивації членів ініціативної групи);
- встановлювати нереально високий розмір внесків, які не будуть сплачені;
- вносити майно, непотрібне для діяльності кооперативу...

ІНШІ ФОРМИ КООПЕРАЦІЇ

МОЖЛИВІ КООПЕРАТИВИ У СІЛЬСЬКИХ ГРОМАДАХ

Споживчий кооператив

Дачний кооператив

Кредитна спілка

Садово-городній кооператив

Гаражний кооператив

Освітній кооператив

Житлово-будівельний кооператив

Туристичний кооператив

Медичний кооператив

Торгівельно-закупівельний кооператив

Транспортний кооператив

Учнівський кооператив

ПРОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВНІ ФОРМИ КООПЕРАЦІЇ

ПРОСТЕ ТОВАРИСТВО

За договором простого товариства сторони (учасники) беруть зобов'язання об'єднати свої вклади та спільно діяти з метою **одержання прибутку або досягнення іншої мети.**

Джерело: Цивільний кодекс України

Кластер “Натуральне молоко”

на базі сімейних молочних ферм (Рівненська область).

<https://www.prostir.ua/?news=vidrozhennya-sela-na-rivnenschyni-vidkryly-pershu-simejnu-molochnu-fermu>

ПРОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВНІ ФОРМИ КООПЕРАЦІЇ

ЄС: Організація виробників і Група виробників

- В ЄС вперше термін Організація виробників був використаний в 1996 році
- Організація виробників є 'кооперативним товариством'

- **Council Regulation (EC) No 1234/2007 of 22 October 2007 establishing a common organisation of agricultural markets and on specific provisions for certain agricultural products (Single CMO Regulation)**

Регламент Ради (ЄС) № 1234/2007 від 22 жовтня 2007 року про створення спільної організації ринків сільськогосподарської продукції та на конкретні положення, що стосуються деяких видів сільськогосподарської продукції (Single CMO Правил)

РЕСУРСИ ДЛЯ КООПЕРАТИВІВ

**Державна підтримка
для сільськогосподарських кооперативів
є важливою,
але не критичною!**

**Критичним фактором
є здатність виробників
до об'єднання!**

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА до війни

Закон України «Про сільськогосподарську кооперацію»

Розділ VIII

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ

Стаття 32. Державна підтримка сільськогосподарських кооперативів

1. Основним завданням державної політики з підтримки сільськогосподарської кооперації є створення сприятливих умов для утворення, становлення і розвитку сільськогосподарських кооперативів (сільськогосподарських кооперативних об'єднань) шляхом **формування сприятливої податкової, фінансово-кредитної, інвестиційної політики для їхньої діяльності.**
2. Центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування забезпечують сприяння розвитку і зміцненню економічної самостійності сільськогосподарських кооперативів та їхніх членів, сільськогосподарських кооперативних об'єднань, підвищенню ефективності їхньої діяльності, не допускають будь-яких обмежень господарської активності та ініціативи таких кооперативів (об'єднань), сприяють вільній і рівноправній їх участі на ринках товарів, робіт і послуг.
3. Держава сприяє **підготовці висококваліфікованих кадрів** для системи сільськогосподарської кооперації, розвитку **мережі кооперативної освіти, проведенню наукових досліджень** з питань сільськогосподарської кооперації.
4. Державна підтримка сільськогосподарських кооперативів здійснюється відповідно до **державних та регіональних програм за рахунок державного і місцевих бюджетів** у порядку, встановленому законом.
5. Сільськогосподарський кооператив, сільськогосподарські товаровиробники - члени сільськогосподарського кооперативу мають право на отримання державної підтримки у порядку, встановленому [Законом України](#) "Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою".

{Статтю 32 доповнено частиною п'ятою згідно із Законом [№ 1601-IX від 01.07.2021](#)}

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА до війни

Закон України «Про фермерське господарство»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-15>

Постанова КМУ від 25.08.2004 №1102 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання підтримки фермерським господарствам»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1102-2004-%D0%BF>

Безвідсотковий кредит на 5 років фермерам для пайового внеску у СОК

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про фермерське господарство

Іншим фермерським господарствам надається **допомога** за рахунок Державного бюджету України і місцевих бюджетів, у тому числі через Український державний фонд підтримки фермерських господарств, на поворотній основі строком до п'яти років на такі цілі: ... **розвиток кредитної та сільськогосподарської кооперації**, зрошення та меліорацію земель.

Постанова КМУ від 7 лютого 2018 р. № 106

«Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання фінансової підтримки розвитку фермерських господарств»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/106-2018-%D0%BF>

- компенсації 70% вартості техніки та обладнання (до 3 млн. грн)
- компенсація 90% вартості дорадчих послуг (10 тис. грн)
- компенсації 80% вартості насіння (до 80 тис. грн)

Постанова КМУ від 15 липня 2005 р. № 587

Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для розвитку виноградарства, садівництва і хмелярства

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/587-2005-%D0%BF>

Постанова КМУ від 7 лютого 2018 р. № 107

Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для підтримки тваринництва, зберігання та переробки сільськогосподарської продукції, аквакультури (рибництва)

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/107-2018-%D0%BF>

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА до війни

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про державну підтримку сільського господарства України

Для отримання сільськогосподарськими товаровиробниками та сільськогосподарськими кооперативами, які постраждали від надзвичайних ситуацій природного характеру, кредитів можуть надаватися державні гарантії у порядку, передбаченому [Бюджетним кодексом України](#), та згідно із законом про Державний бюджет України на відповідний рік.

Стаття 17⁻². Інші види державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників

17⁻².1. Підтримка сільськогосподарських товаровиробників незалежно від виду та обсягу продукції, яку вони виробляють, може надаватися шляхом:

17-2.3. Сільськогосподарським товаровиробникам (в обсязі до 50 відсотків) та сільськогосподарським кооперативам (в обсязі до 70 відсотків) відшкодовується вартість будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів для утримання сільськогосподарських тварин та птиці, рибницьких господарств, пасік, доїльних залів, об'єктів з переробки та зберігання сільськогосподарської продукції та/або побічних продуктів тваринного походження, що належать до II та III категорій, а також вартість закупівлі техніки, механізмів та обладнання для виробництва та переробки сільськогосподарської продукції.

Мінагрополітики

То чи варто
кооперуватися?...

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА до війни

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 5 серпня 2020 р. № 695

Київ

Про затвердження Державної стратегії регіонального
розвитку на 2021-2027 роки

Завдання за напрямом “Розвиток сільських територій”

3. **Сприяння розвитку різних форм кооперації, фермерства, забезпечення доступності ринків збуту для малих та середніх виробників сільськогосподарської продукції, інфраструктури для зберігання сільськогосподарської продукції; запровадження нових технологій та обладнання для переробки сільськогосподарської сировини.**

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА СОК до війни...

Конкурс проектів регіонального розвитку, які можуть реалізовуватись за рахунок коштів державного бюджету, отриманих від ЄС у рамках виконання Угоди про фінансування Програми підтримки секторальної політики — Підтримка регіональної політики України

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ на період до 2020 року

Завдання	Потенційно можливі сфери реалізації проєктів
3.1.4. Підтримка кооперативного руху на селі	3.1.4.1. Забезпечення поінформованості населення щодо переваг сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів 3.1.4.2. Надання консультативних, дорадчих та інших послуг, що мають сприяти створенню та забезпеченню діяльності сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів 3.1.4.3. Створення дрібних молочнотоварних ферм та багатофункціональних обслуговуючих кооперативів

Підтримки індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім»
<http://www.fondselo.te.ua/contacts/regional.php>

Місцеві програми підтримки кооперативів

- Програма підтримки розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів у Черкаській області на період до 2020 року
- Обласна програма створення регіональної системи дорадчої служби для розвитку та підтримки фермерських господарств, сільськогосподарських виробничих та обслуговуючих кооперативів у Черкаській області на 2018-2020 роки
- Програма підтримки розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів у Драбівському районі Черкаської області на період до 2020 року

Програма Підтримки розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів Білозірської об'єднаної територіальної громади на 2018-2020 роки

НЕДЕРЖАВНІ / КВАЗІДЕРЖАВНІ РЕСУРСИ ДЛЯ КООПЕРАТИВІВ

Проекти міжнародної технічної допомоги

Проект «Розвиток молочного бізнесу в Україні» (2014-2021)

Проект розвитку зерносховищ та сільськогосподарських кооперативів в Україні (Канадський кооперативний зерновий проект)

Комунальне підприємство «Регіональний навчально-практичний Центр розвитку багатofункціональних кооперативів» у Черкасах

Щорічний конкурс цільових проектів для сільських громад «Україна – житниця майбутнього»

Підтримано 80 кооперативів

2017: 4 млн грн на підтримку СОК

За підтримки «Континентал Фармерз Груп» створено 32 кооперативи: 13 пасічних, 10 ягідних, 5 молочних, 2 з сушіння та ще 2 з інших напрямків. Компанія не лише надає фінансову допомогу на їхній розвиток, а й усіляко сприяє із навчанням членів кооперативів.

Конкурс субгрантів для «Підтримки ММСП зернового напрямку в доступі до послуг зі зберігання та сушки зерна»

Актуально до: 05.09.22

<https://www.prostir.ua/?grants=konkurs-na-oderzhannya-subhrantu-dlya-realizatsiji-pidtrymky-mm-sp-zernovoho-napryamku-v-dostupi-do-posluh-zi-zberihannya-ta-sushky-zerna>

<https://diia.gov.ua/>

На Одещині ветерани створили сільськогосподарський кооператив та отримали грант на будівництво теплиць

Прочитаєте за: < 1 хв. 29 Грудня 2021, 12:10 № 9

<https://armyinform.com.ua/2021/12/29/na-odeshyni-veterany-stvorily-silskogospodarskyj-koopratyv-ta-otrymaly-grant-na-budivnytvo-teplycz/>

Грант на сад

Авторизуйтеся, заповніть форму та підпишіть заяву електронним підписом

Грант на теплицю

Авторизуйтеся, заповніть форму та підпишіть заяву електронним підписом

Грант на переробне підприємство

Авторизуйтеся, заповніть форму та відправте заяву

Де шукати кооперативам і громадам ресурси під час війни...

Краудфандингові платформи

ВЕЛИКА ІДЕЯ

Ресурсні центри

ГРОМАДСЬКИЙ
ПРОСТІР

uafata.org.ua

Технічна Допомога на підтримку впровадження операції «Основний кредит для аграрної галузі - Україна»

UKRAЇНСЬКА ENGLISH

Спеціальний інвестиційний банк ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК ПРЯМУЄМО РАЗОМ ЕРТАТФ UKRAЇНСЬКА ENGLISH

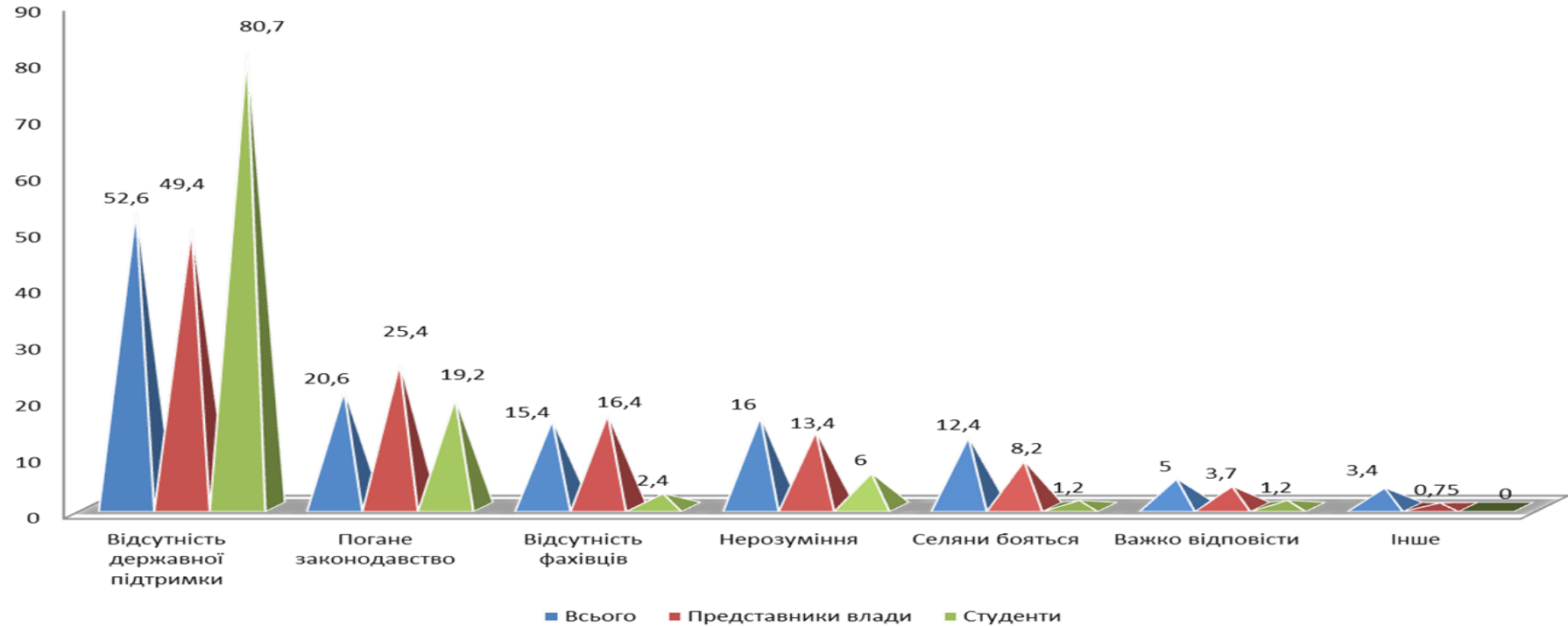
Визначення шкоди та збитків, завданих аграріям війною 4 серпня о 13.00 (Київ) відбудеться вебінар UAFA TA із серії "Агробізнес під час війни" про визначення шкоди і збитків, що були завданн...	Публічні закупівлі під час війни 28 липня на вебінарі UAFA TA будуть обговорюватися нагальні питання проведення закупівель публічних інституцій в умовах війни. Предс...	Фандрайзинг: залучення донорів та інвесторів На п'ятому вебінарі Технічної Допомоги UAFA TA "Фандрайзинг: залучення донорів та інвесторів", який відбудеться 07 липня о 13.00 за Киє...
14 Червня, 2022 Як аграрію залучити ресурси державних фондів та міжнародних проєктів 09 червня відбувся другий вебінар UAFA TA «Як аграрію залучити ресурси державних фондів та міжнародних проєктів?» із серії «Агробізнес ...»	8 Червня, 2022 Кредитування аграрного сектору під час війни Технічна Допомога проєкту «Основний кредит для аграрної галузі – Україна» провела перший семінар «Як аграрію отримати гроші під час вій...»	6 Червня, 2022 Де аграрію взяти гроші під час війни? UAFA TA провела перший вебінар із серії «Агробізнес під час війни» про кредитування аграрного бізнесу після початку повномасштабного вт...

[Всі новини](#)

ГРОМАДИ І КООПЕРАТИВИ

Як
кооператив
може
допомогти
громаді?

Що найбільше обмежує створення нових
та розвиток вже існуючих кооперативів

Як громада може допомогти
кооперативу?

Чому

*«дві собаки разом піймають більше зайців,
ніж чотири собаки нарізно» ?*

(англійська приказка)

ВІДПОВІДІ НА ЗАПИТАННЯ

КООПЕРАЦІЯ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗБУТУ ПРОДУКЦІЇ

Роман Корінець,

директор Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України,
експерт Шведсько-українського проекту «Підтримка децентралізації в Україні»,
кандидат економічних наук

rkorinets@gmail.com

0975747327

